

దివెతల మిప్పించి దివకిన్యల పిపాపాపా,

అసాధారణ యువకుని అమెరగాథ...

విజయా వారి

పాఠశాల పురుషులకు

డైరెక్టర్... కె.వి.రెడ్డి, B.Sc. (HONS)

పాత్రధారులు

యస్. టి. రామారావు	...	జగదేకప్రతాప
శేలంగి	...	రెండు చింతలు
రాజనాల	...	త్రిశోకానంద్
సి. యస్. ఆర్.	...	బాదరామణ ప్రగ్గడ
వంగర	...	బుద్ధిసాగర్
ముక్కామల	...	ప్రతాప తండ్రి (మహారాజు)
లంక సత్యం	...	ప్రతాప తమ్ముడు
మిక్కిలినేని	...	ఇంద్రుడు
ఏ. వి. సుబ్బారావు (J. R.)	...	వరుణుడు
జగ్గారావు	...	నాగరాజు
విశ్వనాథరావు	...	అగ్ని దేవుడు
నల్లరామమూర్తి, శీతారామయ్య	...	అటకోటిదయ్యలు
కృష్ణారావు	...	బృహస్పతి
కోటేశ్వరరావు	సేనాపతి
వెంకయ్య	దండనాథుడు
బొడ్డపాటి, విశ్వనాథం	...	వందిమాగధులు
ఏ. యల్. నారాయణ	...	రాజసేవకుడు
బి. సోబాదేవి	...	ఇంద్రకుమారి
యల్. విజయలక్ష్మి	నాగకుమారి
కమలకుమారి	వరుణకుమారి
బాల	అగ్ని దేవ కుమారి
కన్నాంబ	పార్వతి (గృహిణి)
బుష్టేంద్రమణి	...	రాణి
గిరిజ	...	వీకాశ

జగదేకవీరంవి కథాసంగ్రహము

జగదేకప్రతాపుడు ఉదయగిరి యువరాజు. జగజ్జిత్తు అతని తమ్ముడు. ప్రతాపు జన్మదినాత్సవం జరిగింది. రాజుగారికొక వింతలో చన జరిగింది. "ఈ చల్లని వెన్నెల్లో మీ కిప్పుడేం కోరికలు పుడుతున్నాయో నిజం చెప్పం" డని కుమారులను అడిగాడు. "వెన్నెల్లో శత్రువులు వొళ్ళుతెలియకుండా నిద్రిస్తూ ఉంటారు కనుక చల్లగా చంపిరావ"చ్చ న్నాడ జగజ్జిత్తు. అంత చక్కని వెన్నెల్లో పుట్టేకోరిక తెలుపడానికి ప్రతాపు సిగుపడాడు. కాని తండ్రి బలవంతంమీద చెప్పాడు. "ఇటువంటి వెన్నెల్లో చలువగాతి మేడమీద పూలపాస్సుపై శయనించి, తాంబూల మందిస్తూ ఇంద్రకుమారీ, పన్నీరు బల్లతూ వరుణకుమారీ, వింజామర వీస్తూ అగ్నికుమారీ, నాట్యంచేస్తూ నాగకుమారీ, సేవిస్తుంటే భూలోక స్వర్గం అనుభవించాలని కోరిక" అనిగానే రాజుగా రాగ్రహించి "రాజు అకు కూడని కోరికలివి. ఇటువంటి అసాధ్యమైన కోరికలు కలగడం తప్పని క్షమాపణ కోరుకో" అని గర్జించాడు. "ఈ మాత్రానికి క్షమా పణ కోరాలా, మా నవుని కసాధ్యమైన దేమీ లేదే" అన్నాడు ప్రతాపు. "అయితే ఎలా సాధిస్తావో, ఆ దేవకన్యల్ని తెచ్చుకో కలిగినప్పుడే మళ్ళీ నాకు కనిపించు, అంతపరకు నీకు నా రాజ్యంలో స్థానంలేదు పో"మ్మని రాజుగారు కుమారుని ఆజ్ఞాపించాడు.

భూలోకంలో మలయపర్వతంమీద పన్నీటికోనేటిలో జలక్రీడల కని, మన ప్రతాపు వర్జించిన దేవకన్యలు నలుగురూ వచ్చారు. అందులో ఇంద్రకుమారి జయంతికి తన చీర హరించిన వరునితో భూలోకంలో కాపురం చేయాలని మునిశాపం వుంది.

రెండుచింతలనే వింతయువకుడు ప్రతాపునికి మార్గమధ్యంలో మిత్రుడయ్యాడు. ఆటకోటి దయ్యాల సహాయంకూడా లభించింది. ప్రతా పునీ రెండుచింతల్ని మలయపర్వతంచేర్చి ఆ దయ్యాలు శేలవు పుచ్చు తున్నాయి. ఆ సమయంలో దేవకన్యల కలకలం వినరాగా ప్రతాపు పన్నీటి కోనేటినిచేరి, దేవకన్యలనుచూసి, మనోహరమైన ప్రేమ

గీతంతో వారికి సంభ్రమం కలిగించాడు. కన్యానహజమైన కోపంతో జయంతి కాపోదకం చల్లి అతనిని శిలగా చేసి, చెలులతో వెళ్ళిపోయింది.

ప్రతాపు కేదో ఆపద కలిగినట్లు అవశకునమే, తన పుత్రుని రక్షించమని, మహారాణి దేవిని ప్రార్థించింది. అతల్లి మొరవిని కరుణామయి పార్వతీదేవి ఒక అవ్వమాదిరిగా వచ్చి, ప్రతాపుని సజీవవిచేసి తన కుటీరానికి తీసుకు వెళ్ళింది.

చీరెను హరించి తిరిగి చూడకుండావస్తే జయంతి తన వశమవుతుందన్న రహస్యం తెలుసుకొని ప్రతాపు పన్నీటికోనేటికి బయల్దేరాడు.

అతడచ్చటికి చేరువప్పటికి “శిలగా చేసిన మానవవీరుడేమైనా డని విచారమా” అని చెలులు జయంతిని హాస్యం చేస్తుండగా ప్రతాపు జయంతి చీరెను తీసుకొని పరుగెత్తాడు. ఆ చీరెను తన మహిమచేత అతని పక్కలో భద్రంచేసి, జయంతి రావడంచూసి, అవ్వ ప్రతాపునొక పాపాయిగాచేసి అదృశ్యురాలైంది. జయంతివచ్చి ఆపాపాయే తన ప్రాణేశ్వరరుని గ్రహించి, ఏమిటి దిక్కని విచారిస్తుండగా అవ్వ ప్రత్యక్షమై జయంతిచేత ప్రమాణాలుచేయించి, పాపాయిని ప్రతాపుని చేసి, వారికి కళ్యాణం జరిపించింది.

షరుల నాగరికం చూడ ముచ్చటపడ్డ జయంతిని తీసుకొని ఏదైనా రాజ్యానికి వెళ్లాలని ప్రతాపు ప్రయాణం కాగానే, అవ్వ అతన్ని రహస్యంగా పిలిచి “ఆ చీర నీవద్ద నున్నంత కాలమే ఈ జయంతి నీవశంలో వుండేది, జాగ్రత్త. కాని యద్ధాలకూ, వేటలకు వెళ్ళేటప్పుడు ఆ చీర నీవద్ద నుండరాదు” అని చెప్పి వార్ని వంపించింది.

ప్రతాపు భార్యతోను, మిత్రునితోను వచ్చి కామకూట రాజ్యంలో ఒక సత్రంలో దినదేశాడు. అచ్చట రాజుకి ప్రీత్యసనం మెండు. సత్రంలో జయంతిని చూడగానే రాజుగారు నాకీ పిల్ల కావాలన్నాడు. ఇంకేం పట్టికమ్మని మంత్రుని వ్రగ్గడ భటులను పంపాడు. ప్రతాపు వాళ్ళ నందర్నీ చితక్కొట్టి పంపాడు, ఇక బలం లాభంలేదని, రాజుగారు కపట స్నేహం వటించి నీవంటి వీరుడు నా రాజ్యంలో ఉండాలి! నాకు ప్రాణం

మీదికి వచ్చినప్పుడు నాపని చేసిపెరితే చాలంటూ, అలా ప్రమాణం చేయించుకొని, ప్రతాపుకి తన విలాస మందిరమునే వివాసంగా ఏర్పాటు చేయించాడు.

రాజు ప్రగ్గడా, ఉపాయంగా ముందా వీరుని పీడ వదిలించు కోవాలని ఒక ఎత్తువేశారు. రాజుగారికి తలనొప్పి ప్రచండంగా వచ్చింది; దానికి మందు నాగలోకంనుంచి కాలకూటగరళం తెమ్మని ప్రతాపుని పురమాయించారు. అతను వెళ్ళగానే ఒక నిర్భయంగా జయంతిని వళం చేసుకోవాలని, నగల వర్తకుల వేషాలు ధరించి విలాస మందిరానికి వెళ్ళారు. అక్కడ శృంగభంగ మయింది.

ప్రతాపు, ఇంద్రకుమారి ఇచ్చిన ఆంగుళీయక మహిషతో నైమిశారణ్యంలోని నాగకుండంద్వారా నాగలోకానికి చేరాడు. నాగకుమారి ప్రతాపుని వరించి సృత్యగానాలతో సత్కరించి కాలకూటం తీసుకొని అతనివెంట వచ్చింది.

ప్రతాపు తిరిగి వచ్చినందులకు లోపల దుఃఖిస్తూ పెక్కి సంతోషిస్తూ అతన్ని పంపి, అతడిచ్చిన కాలకూటాన్ని భూమిలో పూడ్చిపెట్టి, ఈ మాటతడు తిరిగిరాని లోకానికి పంపాలని రాజు, ప్రగ్గడ ఇంకో ఎత్తువేశారు.

ఈసారి రాజుగారికి కడుపునొప్పి పట్టుకుంది. దానికి మందు వక్షణలోకంనుంచి వారుణీముత్యం తేవాలన్నారు. ప్రతాపు నరేణని ప్రయాణమై వెళ్ళాడు.

ఈమాటు దాసీలవలె ఆ సుందరీమణుల సరసచేరి కులాసా జెయ్యాలని రాజు, ప్రగ్గడా ఆడవేషాలు వేసుకొని విలాసమందిరానికి వచ్చారు. కాని ఈ రహస్యం తెలిసిన రెండు చింతలు నడిపిన నాటకం ఫలితంగా రాజు ప్రగ్గడా దేవకన్యలచేరి తిట్లూ, దెబ్బలూ తిపడం, తప్పత్రాగిన కావలి భటులచేత బంతుకరింప బడటం జరిగి, చచ్చిచెడి ప్రాణాలతో బయటపడ్డం అయింది.

ఇంకేమిటి గతి అని రాజు. ప్రగ్గడా విచారిస్తుంటే, వారి పక్షం తిరిగినట్లు నటిస్తున్న రెండుచింతలు వాళ్ళనిక పరలోకానికి పంపే ఎత్తు

వేళాడు. మీ తండ్రిగారి దగ్గర ప్రీతశ్యం మంత్రం వుందంటిరి. వారు స్వర్గంలో వున్నారు కదా, మీ వుత్తరంతో మా వీరుణ్ణి స్వర్గానికి పంపి అది తెప్పించుకొండన్నాడు. స్వర్గానికి పోయినవాడు తిరిగి రాడుకదా అని రాజుగారేగాక ప్రగ్గడకూడా తన తండ్రికో ఉత్తరం ఇచ్చి ప్రతాపుని స్వర్గానికి వెళ్ళిమ్మన్నారు. ఇంద్రకుమారి మహిమవల్ల ప్రతాపు అందరూ చూస్తుండగా అగ్నిగుండంలో దూకాడు. సురక్షితంగా అగ్నిదేవుని కుమార్తెనుకూడా పరిణయమాడి బసకి వచ్చి, ఇంద్రకుమారి తయారు చేసి వుంచిన జాబులను మీ పితృదేవతల జవాబులని రాజుగారికి ప్రగ్గడకి పంపాడు. వారవి చడువుకొని “మీ కీరహస్యాలు స్వయంగా ఉపదేశిస్తా, విమ్మల్ని చూడాలనికూడా ఉంది. మీరు స్వర్గానికి రండ”ని తమ పితృదేవతలు వ్రాసినట్టుండగా అది నిజమని నమ్మి, స్వర్గానికి ప్రయాణమయ్యారు. ప్రతాపు వెంట రాజూ, ప్రగ్గడా పెద్ద అగ్ని గుండంలో దూకేశారు. ప్రతాపు చెక్కుచెదరకుండా పైకి వచ్చాడు. రాజూ, ప్రగ్గడా అగ్నిలో మసయిపోయారు.

తరువాత ప్రతాపు ఆధ్వర్యాన ఆ రాజ్యానికి రెండుచింతలు రాజుఅయ్యాడు. ఆ సమయానికి రాజ్యంపోయి ప్రతాపు తల్లితండ్రులు అక్కడికి చేరారు; ప్రతాపు వారినదరించి వారిని, దేవకన్యల్ని రెండు చింతల దగ్గరేవుంచి, తాను నష్టరాజ్యాన్ని గెల్చుకురావడానికి బయలుదేరాడు. యుద్ధానికి వెళుతూ జయంతి చీరెను తల్లి దగ్గర జాగ్రత్తగా దాచిమని ఇచ్చాడు.

ఈ రహస్యం కనిపిట్టి, దేవకన్యలు అత్తగారిని అలంకరించి కీర్తించి, ఆ చీరెను తమకిమ్మని మారాంచేశారు. అట్టాయయినా మీ కోశం తెచ్చిందేగా అంటూ ఆ చీరెను జయంతి కిచ్చివేసింది.

ప్రతాపుడా తన రాజ్యం శత్రువులనుండి వశం చేసుకున్నాడా ?

చీరెను సంపాదించిన దేవకన్యలు దేవలోకం చేరారా ?

ప్రతాపుని కోరికలు ఏమవుతాయి ?

మా వెండి తేరపై చూచి తెలుసుకోండి !

పాటలు

1 అంతఃపుర యువతులు

జయ జయ జయ జగదేశ ప్రతాపా ! జగదానందకరా ||జయ జయ||
విక్రమ సాహస శౌర్య నిధానా ! - విమలాశయమణి కిరీటధారి !
వీర ధీర గంభీర మందరా ! - విజయఖడ్గధారి ! ||జయ జయ||
మూర్తిమంత నవమోహన రూపా ! - కీర్తికామినీ మానసచోరా
దివిజలోక సురరాజ సమానా ! - దివ్యగాన నిపుణా ! ||జయ జయ||

2. రాణి

గీ॥ వంశవర్ధను సుతు నెడబాయ వలసె
ఎప్పుడో తల్లిబిడ్డల నిల్లు చేసినానొ,
అ పాప మకట ! నే డనుభవింపనయ్యె
వీరితి భరియింతు నమ్మ దేవీ !

3. దేవకన్యలు

జలకాలాటలలో - కల కల పాటలలో ||జలకా||
వీమి హాయిలే హల, అహ - వీమిహాయిలే హలా
ఉన్నది పగలైనా - అహ - వెన్నెల కురిసేసే అహ
వన్నె చిన్నెలా కన్ను నునసులో - సన్న వలపు విరిసె ||జలకా||
తీయని రాగ మెదో మది - హాయిగ పాడేసే
తరుణకాల మేలే అది - వరుని కొరకు పిలుపే ||జలకా||

4. ప్రతాప్

ఓ దివ్యరమణులారా ! - వేటికి కనికరించినారా !
కలగాదుగదా సఖులారా ! - ఓ సఖీ - ఓహో చెలీ
ఓహో మదీయ మోహినీ ||ఓ సఖీ||
కలలోపల కనిపించి - వలపించిన చెలులోహో
కనులవిందు చేశారే - కనులవిందు చేశారిక
ధన్యడనై తిని నే : హా ||ఓ సఖీ||
నయగారము నొకకించి - ప్రియరాగము పలికించి
హాయి నొసగు ప్రియ లేలే - హాయి నొసగు ప్రియలేమరి
మాయలు సిగ్గులు వీలనే ||ఓ సఖీ||
కను చూపులు ఒకవైపు - మనసేమో నా వైపు
ఆటలహో తెలిసెనులే - ఆటలహో తెలిసెను చెల
గాటము నాకడ చెల్లునె ||ఓ సఖీ||

6. దేవతన్యలు

7. జానపద గేయం

కోడలు: ఎదురింటి రామచిలుక మామయ్య మామయ్య
మొద్దు పెడితే కోరికిందయ్యో మామయ్య మామయ్య

8. పతావ్

ఐనదేమో ఐనదీ ప్రియ - గాన మేలే ప్రేయసి || ఐనదేమో ||
 ప్రేయగానము సాగగానే - భూమి స్వర్గమై ఐనదీ || ఐనదేమో ||

ఏమి మంత్రము వేసినావో - ఏమి మచ్చును వల్లినావో

నిన్ను చూచిన నిముసమందే - మనసు నీవశమైనదీ

॥ఐనదేమో॥

కుటుకులొలికే హొయలుచూసీ - వలపు చిలికే లయలుచూసీ

తలపులేవో రేగి నాలో - చాల కలవరమైనదీ

॥ఐవడేమో॥

9. ఏకాశ - రెండు చింతలు

రెండు చిం: ఆశా ఏకాశా - నీ నీడను మేడలు కట్టేశా

॥ఆశా॥

ఏకాశ : చింతలో రెండు చింతలో - నాచెంతకాదు నీతంతులూ ॥చింతలో॥

రెండు చిం: వద్దంటే కాదే ముద్దుల బాలా - ప్రేమ పరగణా వ్రాసేశా

నిన్ను రాణిగాదేసేశా - చేతులజోడించి మొక్కిేశా ॥ఆశా॥

ఏకాశ : కోశాపులేవోయి కోతలు చాల - చూశానులే నీ చేతలూ

రాజు ఉన్నాడూ! మంత్ర ఉన్నాడూ

సాగవు సాగవు నీ గంతులు

॥చింతలో॥

రెండు చిం: ఆ! రాజా? మంత్రా? ఎవరూ? ఎక్కడా రాజుగారి బూజు

దులిపేస్తా - మత్రిగారి చర్మం ఒలిచేస్తా కోటలో పాగా

వేసేస్తా - గట్టిగ నీ చెయ్యి పట్టేస్తా

॥ఆశా॥

10. జయంతి - ప్రతాప్

ప్రతాప్ : మనోహరముగా మధుర మధురముగ - మనసులు కలిసెనులే

జయంతి : మమతలు వెలసెనులే

॥మనో॥

ప్రతాప్ : యిది చంద్రుని మహిమేలే - అదంతేలే సరేలే మనకిది మంచిదిలే

జయంతి : మంచిదియైనా కొంచమైనా వంచన నీదేలే అయినా - మంచిదిలే

ప్రతాప్ : ఇది మోహన మంత్రమేలే - అనంతేలే - సరేలే - మనకిది మేలేలే

జయంతి : మేలే అయినా మాలిమైనా - బాలమునీడేలే అయినా మేలేలే ॥మనో॥

11. దేవ కన్యలు

ఆదిలక్ష్మీవంటి అత్తగారివమ్మ నేవలందిమాకు వరము లీయవమ్మ

జయంతి: కలుగునే మీవంటిసాధ్య అత్తగమాకు

తొలి మేను చేసిన పుణ్యమున గాక

నాగిని : మందారమాలి పారిజాతాలతో

అందముగ ముడివేసి అలరజేసేము

॥ఆది॥

జయంతి: మనసు చల్లనకాగ మంచిగంధము వ్రాసి

మా ముచ్చటలు తీర్చ మనవి చేసేము

మరీచి : పారాణి వెలియించి పాదపూజను చేసి

కారుణి: కోరికలు తీరునని పొంగిపోయేము

॥ఆది॥

12. ప్రతాప్

రారా ! కనరారా ! - కరుణ మానినారా ప్రయతమలారా ||రారా||
 నాలో నాలుగు ప్రాణము లనగా - నాలో నాలుగు దీపము లనగా
 కలసి మెలసి అలరించిన చెలులే - నను విడనాడెదరా ||రారా||
 మీ ప్రేమలతో మీ స్నేహముతో - అమరజీవిగా ననుచేసితిరే
 మీరులేని నా బ్రతుకేలా - మరణమే శరణముగా ||రారా||

13. ప్రతాప్

శివశంకరీ - శివశంకరీ - శివానందల హరీ - శివశంకరీ ||శివశంకరీ||
 చంద్రకళాధరి ఈశ్వరీ - కరుణామృతమును తురియజేయుమా
 మనను కరుగదా మహిమ జూపవా - దీపపాలనము నేయవే ||శివశంకరీ||

14. ప్రతాప్

ఉ॥ ప్రాణసమానలై వరలు భార్యలు నల్వరే నాకు; వేరయే
 మానిని నిల్చెనో యిచట ! మాతకదా పరకాంత ! మాయవే
 యైన నిదే జగజ్జనని యాన బుల్లపడి రాగదమ్మ; ఈ
 దీనుని పుత్రివత్స త దీవన సేయగదమ్మ ! తల్లివై !

సీ॥ సకల ధర్మాను కాసనుడైన దేవేంద్రు
 తనయ పతిన్ బాసి తనర గలదె !

పాపరాసి దహించు వహ్ని దేవకుమారి
 ఆత్మేకు నెడబాసి అలర గలదె ॥

పరమ పావనుడైన వరుణదేవుని నుత
 భర్తను విడనాడి వరల గలదె !

నాగస్వరానంద నాగరాజ నుపుత్రి
 జీవితేనుని వీడి చెలగ గలదె !

గీ॥ పార్వతీదేవి కృపను నా భార్యలైన
 అమరకాంతలు పతివ్రత లగుదురేని
 ఇపుడు వారల గప్పిన ఇంద్రజాల మహిమ
 తృటిలోన మటుమాయ మగును గాక !

నటీ నటులు

యన్. టి. రామారావు

తేలంగి

రాజనారి

సి. యస్. ఆర్.

ముక్కామల

లంక సత్యం

వల్లరామమూర్తి

బి. సరోజాదేవి

యర్. విజయలక్ష్మి

జయంతి

జాల

కన్నాంబ

ముప్పేంద్రమణి

గిరిజ

కథ, మాటలు, పాటలు :

పింగళి వాగేంద్రరావు

సంగీతం :

పెండ్యాల వాగేశ్వరరావు

విర్మాత, దర్శకుడు :

తె. వి. రెడ్డి, బి.యస్.సి. (ఆనర్సు)

స్టూడియో : వాహిని

నిర్వహణ : విజయ

టెక్నిషియన్లు

కథ, మాటలు, పాటలు ...	పింగళి నా గేంద్రరావు
స్క్రిన్ ప్లే ...	కె. వి. రెడ్డి, బి. యన్ సి. (ఆనర్సు)
సంగీతం ...	పెండ్యాల నా గేశ్వరరావు
నృత్యం ...	పసుమర్తి కృష్ణమూర్తి
శబ్దగ్రహణం	} ఏ. కృష్ణన్, బి. ఏ., వి. శివరాం, బి. ఏ., బి. యన్ సి.
ఛాయాగ్రహణం ...	మార్క్ కెప్టన్ బార్ట్లీ
ప్రొసెసింగ్ ...	యన్. సి. సేన్ గుప్త, బి. యన్ సి.
కళ	... గోఖలే, కళాధర్
మేకప్	} హరిపాదచంద్ర, యం. పీతాంబరం టి. పి. భక్తవత్సలం
ఎడిటింగ్ ...	కల్యాణసుందరం

నేపథ్యగానం : ఘంటసాల, లీల, సుశీల, మాధవ పెద్ది, స్వర్ణలత,
సరోజిని, బి. రాజరత్నం.

నర్తకులు : జెమిని చంద్ర, పసుమర్తి

నిర్మాణ సహాయకులు : యం. యన్. చలపతిరావు, బి. జగన్నాథ్

సహాయ దర్శకులు : సి. నా గేశ్వరరావు బి. ఏ., కె. బాబూరావు

నిర్మాత - దర్శకుడు :

కె. వి. రెడ్డి, బి. యన్ సి. (ఆనర్సు)

స్టూడియో : వాహిని

నిర్వహణ : విజయ